

Helsinki tilaa Solomon R. Guggenheim -sätiöltä selvityksen mahdollisuudesta perustaa Guggenheim-museo Suomeen

Guggenheimin maailmanlaajuisen asiantuntijuuden avulla tutkitaan Suomen mahdollisuuksia vahvistaa asemaansa kansainvälisellä kulttuurikentällä

Helsingin kaupunki on tilannut Solomon R. Guggenheim-sätiöltä konsepti- ja kehitysselvityksen, jossa kartoitetaan mahdollisuudet perustaa Suomeen Guggenheim-museo. Asiasta kertoivat kaupunginjohtaja Jussi Pajunen ja apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haatainen tänään lehdistötilaisuudessa Helsingin kaupungintalolla.

Kaupunginjohtajan rinnalla uutista julkistamassa oli Solomon R. Guggenheim -sätiön ja -museon pääjohtaja Richard Armstrong.

Selvityksen on määrä valmistua vuoden 2011 loppuun mennessä. Siinä kartoitetaan Suomeen kaavaillun innovatiivisen ja monialaisen taidemuseon mahdollisia tehtäviä ja rakenteita sekä sitä, millaiseksi museon näyttelytoiminta ja pedagoginen ohjelmisto voisi muodostua. Tarkastelun kohteina ovat myös mahdollisen uuden museon suhde Helsingin nykyisiin kuvataidelaitoksiin, museon taloudelliset vaikutukset sekä Guggenheim-sätiön rooli hankkeessa. Selvityksen lähtökohtana on museon toiminta-ajatuksen ja sisällön syvälinen pohdinta, ja sen tavoitteena on hahmottaa millainen 2000-luvun museo voisi olla.

Kaupunginjohtaja Jussi Pajunen: ”Suomen pääkaupunkina ja maan merkittävimpanä taidemuseokeskittymänä Helsingillä on erityinen vastuu Suomen kulttuurisen infrastruktuurin kehittämisessä. Yleisesti hyväksytty käsitys on, että kulttuurikohteilla on suuri myönteinen vaikutus myös kansakuntien taloudelliselle kasvulle edellyttäen, että kohteet syntyvät osana kokonaisvaltaista kehityssuunnitelmaa. Meillä on sellainen suunnitelma, ja Guggenheim aidosti globaalina instituutiona on meille ihanteellinen yhteistyökumppani tutkittaessa keinoja tavoitteittemme saavuttamiseksi. Tämä yhteistyö voi auttaa Helsinkiä ja Suomea menestymään yhä verkostoituneemmassa maailmassa, jossa kilpailu on kovaa.”

Richard Armstrong: ”Suomalaiset eivät pidä kerskailusta. Saanen kuitenkin sanoa, että Suomella on kiistatta valmius ottaa suurempi rooli kansainvälisellä kulttuurikentällä. Suomen identiteetti on aina pohjannut vahvasti koulutukseen, arkkitehtuuriin ja muotoiluun, ja maan kulttuurin elinvoima ja saavutukset ovat kansainvälisesti tunnettuja. Suomalaiset päätöksentekijät, kulttuurin asiantuntijat ja taiteilijat uskovat kuitenkin, että paljon enemmän on saavutettavissa, ja me Guggenheim-sätiössä olemme täysin samaa mieltä. Guggenheimille tämä selvitys Suomessa on hieno tilaisuus jatkaa maailmanlaajuisen vuoropuhelun mahdollisuuksien kartoittamista. Haluamme tarjota asiantuntemuksemme ja kansainvälisen verkostomme projektin käyttöön ja työskennellä yhdessä arvostettujen museoammattilaisten, kuten Helsingin kaupunkia hankkeessa edustavan Janne Gallen-Kallela-Sirénin kanssa.”

Suomalainen arkkitehtuuri, muotoilu ja musiikki ovat kansainvälisesti tunnettuja, ja niiden lisäksi Suomessa toimii erittäin aktiivinen kuvataidekenttä. Helsingin metropolialueella on noin seitsemänkymmentä taidegalleriaa sekä suuri määrä museoita, kuten Helsingin taidemuseo, Valtion

taidemuseo (Ateneumin taidemuseo, Nykytaiteen museo Kiasma ja Sinebrychoffin taidemuseo) sekä Espoon modernin taiteen museo EMMA.

Helsinki toteuttaa parhaillaan kaupungin historian suurinta kaupunkialueiden uudelleenkehittämiprojektia. Noin 250 hehtaaria kaupungin keskustan ranta-alueita vapautui uusiin käyttötarkoituksiin, kun rahtisatamat vuonna 2008 siirrettiin kaupungin itäpuolelle. Osa uusista kehitteillä olevista kaupunkialueista tulee keskittymään Suomen kansainvälisestikin tunnettuihin erityisosaamisaloihin: taiteisiin, koulutukseen ja tieteisiin.

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen: ”Yhdysvaltoihin, Eurooppaan ja Lähi-itään levittäytyneenä kulttuurisena verkostona Guggenheimilla on vertaansa vailla oleva asiantuntemus kulttuurijohtamisessa ja taidemuseoalan sisältötyössä. Sillä on myös ainutlaatuiset edellytykset ymmärtää Suomen mahdollisuudet kansainvälisellä kuvataidekentällä ja auttaa meitä näkemään miten paljon merkittävämpi osa aikamme taiteella voi olla tulevaisuudessamme. Yhteistyömme Guggenheimin kanssa voi avata ennennäkemättömiä mahdollisuuksia visuaaliselle luovuudelle ja oppimiselle, niin paikallisesti kuin kansainvälisesti.”

Helsingin kaupungin edustaja Guggenheimin johdolla toteutettavassa selvitystyössä on Helsingin taidemuseon johtaja Janne Gallen-Kallela-Sirén. ”Edessämme avautuu visuaalisuuden vuosisata. Visuaalinen kommunikaatio ja multimedialisuus ovat ajallemme ominaisia kehittyneen yhteiskunnan tunnusmerkkejä”, hän toteaa. ”Yhtä olennaista on se, miten kuvataide on integroitu yhteiskuntaan, ja se tulee niin hallitusten kuin museoiden ymmärtää entistä paremmin. Tuleva selvitys antaa Suomelle parhaan mahdollisen kartan tämän tavoitteen saavuttamiseksi ja auttaa luomaan olosuhteet, joissa suomalaisten taiteilijoiden luomistyön puitteet paranevat.”

Konsepti- ja kehitysselvityksen aloittaminen on ensimmäinen askel monivaiheisessa prosessissa, joka etenee molempien osapuolten vaiheittaisen hyväksynnän kautta. Mikäli selvityksen tulosten pohjalta voitaisiin alustavasti esittää uuden Guggenheim-museon rakentamista Suomeen, vaatii hanke edetäkseen Helsingin kaupunginvaltuuston ja Guggenheim-säätiön hallituksen hyväksynnän. Solomon R. Guggenheim-säätiön ja Bilbaon Guggenheim-museon välinen nykyinen sopimus edellyttää myös, että viimeksi mainitun täytyy hyväksyä sopimus, jonka nojalla Guggenheim hallinnoisi tai vastaisi uuden museon toiminnasta.

Selvitystä tekevää ryhmää johtavat Solomon R. Guggenheim-säätiön globaaleista strategioista vastaava apulaisjohtaja Juan Ignacio Vidarte ja Guggenheim-säätiön apulaisjohtaja Ari Wiseman. Vidarte, joka on myös Bilbaon Guggenheim-museon johtaja, osallistui tiiviisti johtamansa museon kehitystyöhön ja tuo projektiin vahvan asiantuntemuksensa ja kokemuksensa.

Suomen Kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden tukevat selvitystyötä merkittävillä avustuksilla.

Suomen Kulttuurirahaston hallituksen puheenjohtaja Pirjo Ståhle: ”Suomen Kulttuurirahasto on sitoutunut tukemaan taidetta, tiedettä ja kulttuurielämän eri aloja maassamme. Nyt alkava selvitys on Kulttuurirahastolle ainutlaatuinen mahdollisuus tukea Suomen kuvataiteen ja kuvataidelaitosten kehittämistä sekä kansallisesta että kansainvälisestä näkökulmasta. Kansainvälisten asiantuntijoiden toteuttama selvitys tulee tuottamaan arvokasta tietoa siitä, miten Suomen taidemuseokenttää voi kehittää ja miten uudenlaiset institutionaaliset innovaatiot voivat vahvistaa kuvataidekentän elinvoimaisuutta tulevaisuudessa.”

Svenska kulturfondenin johtaja Berndt Arell: ”Kulturfondenin tehtävä on edistää elämisen laatua ja arvoa maassa, jossa on kaksi kansalliskieltä. Me tuemme vahvasti Guggenheimin johdolla toteutettavan selvityksen tavoitetta, joka nostaa esille visuaalista kulttuuria koskevan monipuolisen vuoropuhelun merkityksen Suomelle. Meillä on nyt ainutlaatuinen ja jännittävä mahdollisuus tutkia, millainen uuden vuosisadan museo voisi olla. Tästä voivat hyötyä kaikki ja etenkin Suomen kuvataidekenttä.”

Sekä professori Ståhle että johtaja Arell kuuluvat selvityksen etenemistä seuraavaan ohjausryhmään.

Päätös selvityksestä tehtiin useita kuukausia kestäneiden alustavien keskustelujen jälkeen. Helsingin kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin ja Guggenheimin välisen sopimuksen selvityksen aloittamisesta kokouksessaan 17. tammikuuta. Työ aloitetaan heti.

Solomon R. Guggenheim-säätiö

Vuonna 1937 perustetun Solomon R. Guggenheim-säätiön tehtävä on edistää taiteen ymmärrystä ja arvostusta näyttelyillä, pedagogisilla ohjelmilla, tutkimushankkeilla ja julkaisuilla. Sen toiminta keskittyy moderniin ja nykyaikaiseen. Solomon R. Guggenheim-säätiö omistaa New Yorkin 5. Avenuen Guggenheim-museon sekä Venetsian Grand Canalin varrella sijaitsevan Peggy Guggenheim Collectionin, joiden toiminnasta säätiö myös vastaa. Säätiö toimittaa Bilbaon Guggenheim-museolle sisältö- ja hallintopalveluja. Berliinin Deutsche Guggenheim on Guggenheim-säätiön ja Deutsche Bankin vuonna 1997 aloittaman yhteistyön tulos. Vuonna 2013 avautuu Frank Gehryn suunnittelema Guggenheim Abu Dhabi, yli 40.000 kerrosneliömetrin laajuinen modernin ja nykyaikaisen museon, joka sijaitsee Yhdistyneiden arabiemiirikuntien pääkaupungin Abu Dhabin pääsaaren viereisellä Saadiyat saarella. Lisätietoja säätiöstä: www.guggenheim.org.

Suomen kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden

Suomen Kulttuurirahasto on itsenäinen yksityinen säätiö. Se on perustettu vuonna 1939 kansalaiskeräyksellä, johon osallistui lähes 200000 suomalaista kaikista yhteiskuntaluokista. Tällä hetkellä Suomen Kulttuurirahasto on yksi Euroopan suurimmista säätiöistä. Sen omaisuus on noin 1000 miljoonaa euroa, ja se käyttää vuosittain apurahoihin ja kulttuurin tukemiseen lähes 40 miljoonaa euroa. Rahasto saa edelleen vuosittain merkittäviä uusia lahjoituksia. Kulttuurirahaston tarkoituksena on suomalaisen tieteen ja taiteen sekä muun kulttuurielämän tukeminen ja kehittäminen. Se toteuttaa tarkoitustaan jakamalla keskusrahastosta ja 17 maakuntarahastosta apurahoja yksityishenkilöille, työryhmille ja yhteisöille. Viime vuosina Kulttuurirahasto on käynnistänyt useita laajoja hankkeita, joilla pyritään vaikuttamaan yhteiskunnan kulttuuriseen hyvinvointiin ja kulttuurielämän rakenteisiin. Niissä se on tehnyt yhä enemmän yhteistyötä valtion ja kuntien kanssa. Lisätietoja: www.skr.fi.

Svenska kulturfonden i Finland on perustettu vuonna 1908. Nykyisin se toimii katto-organisaationa noin 450 rahastolle, jotka pohjautuvat testamentteihin ja lahjoituksiin. Svenska kulturfondenin omistaa ja sitä hallinnoi Svenska litteratursällskapet. Sen käytävissä olevat varat ovat vuositasolla noin 33 miljoonaa euroa. Svenska kulturfondenin tehtävänä on tukea ruotsinkielistä koulutusta ja kulttuuria Suomessa. Rahasto toteuttaa tehtävänsä vuosittain jaettavien avustusten ja jatkuvien tukijärjestelmien ja investointien kautta. Lisäksi rahasto järjestää seminaareja koulutus- ja kulttuurialojen sekä kolmannen sektorin asiantuntijoille ja tekee selvityksiä ajankohtaisista kulttuuri- ja kielipoliittisista kysymyksistä. Sen kansainväliseen toimintaan kuuluu muun muassa harjoittelupaikkojen välittäminen ja residenssitoiminta ulkomailla. Viime vuosien suurimmat yksittäiset avustukset ovat kohdistuneet Helsingin musiikkitaloon, teatteritoimintaan sekä yliopistojen varainkeruuseen. Lisätietoja www.kulturfonden.fi.

Lisää lehdistöaineistoa ja kuvia osoitteessa www.hel.fi/guggenheim-study.

Yhteydet:

Helsingin kaupunki

Tapio Kari / Victor Andersson
+358 40.844.6015 / +358 50 358.1271
tapio.kari@hel.fi
victor.andersson@hel.fi

Salomon R. Guggenheim Foundation

Eleanor Goldhar / Betsy Ennis
+1 212.423.3840
egoldhar@guggenheim.org
bennis@guggenheim.org

Helsingin taidemuseo

Karri Buchert / Anne Groot
+ 358 50.304.6707 / +358 40.585.7271
karri.buchert@hel.fi
anne.groot@hel.fi